

Sygn. akt I 1 C 2989/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: sędzia Tadeusz Kotuk
Protokolant: sekr. sąd. Małgorzata Świst

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2021 r. w G. sprawy z powództwa T. P. przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. P. kwotę 16.633,97 zł (szesnaście tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote dziewięćdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 17 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. P. kwotę 4.457 zł (cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I 1 C 2989/20

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

W dniu 3 marca 2011 r. pomiędzy T. P. (jako konsumentem) a (...) Bank S.A. w W. doszło do zawarcia umowy nr (...) o kredyt hipoteczny. Zawarcie umowy było poprzedzone spotkaniem powoda z przedstawicielem banku. W trakcie rozmowy powód nie został w żaden sposób poinformowany o mechanizmie funkcjonowania ubezpieczenia niskiego wkładu własnego, nie przedstawiono mu informacji o nazwie zakładu ubezpieczeń, składce płaconej przez bank, kto jest stroną umowy ubezpieczenia. Umowa została zawarta w oparciu o wzorzec przedstawiony przez bank. Przy zawarciu umowy powód otrzymał Regulamin kredytowania. W chwili zawierania umowy powód był z wykształcenia aktorem i wykonywał ten właśnie zawód. Nie miał wiedzy i praktyki w zakresie rynków finansowych.

D. ód: zeznania powoda, k. 149

umowa, k. 11-17

regulamin udzielania kredytów, k. 81-86

Na poczet ubezpieczenia niskiego wkładu własnego bank pobrał od powoda łącznie 16.633,97 zł.

O. ść bezsporna

Następcą prawnym (...) Bank S.A. w W. jest (...) S.A. w W..

O. ść bezsporna

Powód wezwał pozwanego do zapłaty pismem z dnia 14 grudnia 2016 r., co jednak okazało się nieskuteczne (odmowa zaspokojenia roszczenia). Także postępowanie przed Rzecznikiem Finansowym (2018) i wydana w tym postępowaniu opinia nie przyniosła skutku w postaci zaspokojenia roszczenia zgłoszonego przez powoda.

O. ści bezsporne

Ocena dowodów

Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia ma treść dokumentów prywatnych w postaci umowy i regulaminu oraz zeznania powoda. Pozostałe dowody nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Zeznania powoda należy ocenić jako wiarygodne i szczerze.

Umowa i regulamin nie budzą wątpliwości co do autentyczności.

Z treści umowy stron (§ 25) wynika wprost, że powód zapoznał się z Regulaminem udzielania kredytów.

Kwalifikacja prawna

Przedmiotem rozpoznania są zapisy umowy i regulaminu przewidujące obowiązek określonych świadczeń na rzecz banku w związku z ubezpieczeniem niskiego wkładu własnego: § 3 ust. 3 umowy (k. 12 verso), § 26 ust. 4 i 5 Regulaminu (k. 84). Zdaniem Sądu zawarte w tych paragrafach postanowienia stanowią klauzule niedozwolone w rozumieniu art. 3851 k.c. Zapisy omawianych postanowień są niejednoznaczne: nie precyzują wysokości składki ubezpieczeniowej ponoszonej przez bank, nie wskazują zakładu ubezpieczeń, nie przewidują też możliwości zapoznania się przez konsumentami z umową ubezpieczenia. Nie zawierają jednoznacznej deklaracji, że składka ubezpieczeniowa ponoszona przez bank w ogóle będzie finansowana z opłacanego przez konsumenta „kosztu ryzyka (...)”. Nie jest wystarczającym (sanującym) wskazanie w Regulaminie, że ubezpieczającym i ubezpieczonym jest bank. Charakterystyczne jest to, że Regulamin odsyła – w przypadku kredytów waloryzowanych kursem waluty obcej (a tak było w danym przypadku) – do tabeli kursowej (...) Banku w celu wyliczenia kosztu ryzyka (...) na potrzeby kontynuacji ochrony ubezpieczeniowej, a same zapisy umowy i regulaminu dotyczące Tabeli kursowej Banku są też ewidentnie abuzywne (§ 38 Regulaminu), gdyż nie przewidują żadnego przejrzystego mechanizmu ustalania kursów w tej Tabeli (de facto Bank oznaczał je samodzielnie wg siebie tylko znanych reguł). Regulamin – mimo więc dość obszernych zapisów w omawianym temacie ostatecznie odsyła do umowy (§ 26 ust. 5 pkt 5 ppkt 8 Regulaminu) jako aktu, w którym ma być ustalona wysokość opłaty za koszt ryzyka (...), co jest dość zaskakujące, gdyż okazuje się, że zawarte w Regulaminie różnorodne formuły nie zawierają tak naprawdę niczego, co mogłoby być rzeczywistą podstawą ustalenia wysokości tej opłaty; nie wiadomo więc w ogóle jakie były kryteria jej szacowania. W Regulaminie mamy więc do czynienia z ogólnikami, odesłaniem do innych postanowień Regulaminu, które są jawnie abuzywne.

Omawiane postanowienia nie były negocjowane z konsumentem (powodem) i zostały włączone do umowy stron w oparciu o wzorzec zaproponowany przez przedsiębiorcę (bank). Sam fakt, że umowa przewiduje kwotowo wskazany koszt (...) nie przekreśla możliwości uznania omawianych zapisów za abuzywne – wręcz przeciwnie, skoro opłaty te wg stanu na dzień zawarcia umowy nie miały jasnego uzasadnienia (w tym co do wysokości). Mamy więc tu do czynienia z klasycznym przypadkiem narzucenia konsumentowi, arbitralnie określonej dodatkowej opłaty bez możliwości negocjowania przez klienta usunięcia omawianych postanowień z umowy i z wyłączną korzyścią po stronie przedsiębiorcy. Twierdzenie, że dostępność kredytów dla konsumentów była większa poprzez zastosowanie mechanizmu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego jest bez znaczenia na etapie oceny abuzywności przez sąd, gdyż każdy przedsiębiorca powinien formułować treść wzorców umów w sposób nieabuzywny, a przecież niewątpliwie jest to możliwe. Jest to też niezależne od planowanej dostępności produktu – produkty bardziej dostępne nie mogą być z tego tylko powodu abuzywne (w warstwie treści wzorca).

Z powyższego wynika, że świadczenie spełnione przez konsumenta na rzecz przedsiębiorcy na skutek niedozwolonej klauzuli umownej jest świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 410 k.c. i podlega zwrotowi, o czym orzeczono jak w punkcie I. sentencji na mocy art. 410 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 3851 k.c. i art. 3852 k.c.

Koszty

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c. Na zasądzone od przegrywającego pozwanego koszty przeciwnika składa się: opłata sądowa od pozwu (840 zł), opłata za czynności adwokackie w stawce minimalnej (3.600 zł, § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, ze zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) – punkt II. sentencji.